

Uddannelsesplan

Særtillæg 8

Førstehjælp til bevægelseshæmmede og ældre i flextrafik

30 minutter

August 2026

DANSK
FØRSTEHJÆLPSRÅD
Læring for livet

Delkompetence: Førstehjælp til bevægelseshæmmede og ældre i flextrafik

Deltageren kan vurdere og handle ved akutte tilstande hos personer i kørestol eller lignende hjælpemidler samt ved fald fra kørestol eller ud af køretøj. Deltageren kan skabe overblik, forebygge yderligere skade og yde relevant førstehjælp i overensstemmelse med førstehjælpens hovedpunkter.

Indhold:

- Førstehjælp til personer med vejrtrækningsbesvær
- Førstehjælp ved skader efter fald fra kørestol eller køretøj

Samlet tidsanvendelse:

30 minutter

Særlige bemærkninger:

Uddannelsen tager udgangspunkt i at deltagerne tidligere har gennemgået funktionsuddannelsen Færdselsrelateret førstehjælp på 8 timer eller tilsvarende.

"Best practice" og anbefalede procedurer:

Den førstehjælp, der anvendes i øvelserne, skal være i overensstemmelse med det anvendte undervisningsmateriale samt organisationens egne retningslinjer og anbefalinger.

Vejrtrækningsproblemer:

Vejrtrækningsproblemer kan give sig til kende ved følgende symptomer:

- Hvæsende, pibende og besværet udånding samt hoste.
- Nedsat udåndingskapacitet, angst, talebesvær, evt. blåfarvning af læber, ører og næsefløje

Førstehjælperen skal ikke diagnosticere, men skal spørge om der er medicin der plejer at hjælpe og assistere med at finde medicinen og klargøre den.

Instruktøren være opmærksom på, at der findes forskellige typer inhalatorer, som klargøres og anvendes på forskellig måde. Yderligere information om astma kan findes på Astma- og Allergiforbundets hjemmesideⁱ samt på Sundhed.dkⁱⁱ.

Hovedskader:

Hovedskader kan være svære at erkende – særligt hvis personen er et barn, under indflydelse af alkohol, medicinpåvirket eller har kognitive vanskeligheder.

Hvis personen er eller har været bevidstløs, ikke vender tilbage til sit normale funktionsniveau, eller hvis tilstanden forværres, skal man ringe 1-1-2.

Er der symptomer på hovedskader, eller er førstehjælperen i tvivl, skal man kontakte 1-1-2, akuttelefonen eller egen læge.

Symptomer på hovedskader skal tage udgangspunkt i egen organisations materialer.

Knoglebrud:

Førstehjælp ved knoglebrud ved fald fra kørestol eller fald fra køretøj:

Der findes kun få undersøgelser eller statistisk materiale der understøtter førstehjælpsanbefalingerne til knoglebrud. Derfor følger anbefalingerne "den bedste viden" vi har på området, og vil der forekomme variationer imellem DFR's organisationer. Metoderne der anvendes, skal stemme overens med det anvendte undervisningsmateriale og egen organisations anbefalinger.

Der benyttes formativ evaluering.

Kompetencesikring:

Du skal vurdere deltagerne på baggrund af den førstehjælp, som de yder ved de gennemførte scenarier/praktiske øvelser. Metoderne, der anvendes, skal stemme overens med det anvendte undervisningsmateriale og egen organisations anbefalinger.

Du skal sikre, at deltageren kan:

- Ringe 1-1-2 på et situationsbestemt, rigtigt tidspunkt
- Anvende (M)ABC-princippet
- Identificere vejrtrækningsbesvær ud fra følgende symptomer:
 - Hvæsende, pibende og besværet udånding samt hoste
 - Nedsat udåndingskapacitet
 - Angst og talebesvær som følge af vejrtrækningsbesvær
 - Eventuel blåfarvning af læber, ører og næsefløje
- Lade personen sidde eller stå efter eget ønske
- Yde psykisk førstehjælp
- Hjælpe personen med at tage sin egen medicin
- Løsne stramtsiddende tøj
- Sørge for frisk luft og fjerne røg og stærke lugte
- Ringe 1-1-2, hvis personens egen medicin ikke har effekt
- Undersøge og vurdere personens bevidsthedstilstand.
- Genkende symptomer på hovedskader.
- Løjre en bevidstløs person i stabilt sideleje.
- Henvise til 1-1-2, akuttelefonen eller egen læge, afhængigt af symptomer og bevidsthedstilstand, eller ved tvivl.
- Vurdere skaden og støtte brud i findestilling
- Forebygge tegn på kredsløbssvigt ved brud på hofte og bækken
- Mistænke sår i nærheden af formodet brud som åbne brud, og tildække disse, så vidt muligt sterilt

Materialeliste:

Førstehjælpsbøger/hæfter
Kørestol

Supplerende materialeliste:**Revision, ændringer i denne version:**

Tidsangivelse i Samlet tidsangivelse fejlagtigt angivet til 60 minutter. Rettet til 30.

Kildehenvisninger:

ⁱ Astma- og Allergiforbundet

ⁱⁱ Sundhed.dk: Astma, førstehjælp